

af ordningen, herunder om indholdet af ansøgninger om retshjælp.

Ad § 20 b

I den foreslåede § 20 b foretages en nærmere afgrænsning af retshjælpens omfang.

Efter bestemmelsens stk. 1, nr. 1, skal retshjælpen omfatte godtgørelse fra statskassen af rimelige udgifter til advokat.

Begrænsningen til rimelige udgifter indebærer, at der skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt den enkelte udgiftspost er egnet og nødvendig med henblik på at få barnet tilbageleveret. Kravet om rimelighed indebærer endvidere, at der skal foretages en overordnet proportionalitetsvurdering. Det vil sige, at jo mere vidtrækkende og omkostningsfulde handlinger af retlig karakter der er tale om, jo større forventning må der være til, at barnet vil kunne skaffes tilbage.

Godtgørelse af udgifter til en dansk advokat vil navnlig kunne omfatte møder med den efterladte forælder og korrespondance med de involverede danske og udenlandske myndigheder. Kun i særlige tilfælde vil der være grundlag for at godtgøre udgifter til, at den danske advokat rejser til udlandet for at rette henvendelse til de udenlandske myndigheder. Dette må antages som udgangspunkt kun at være aktuelt i lande, der ikke har tiltrådt konventionerne, idet den efterladte forælder i lande, der har tiltrådt konventionerne, også får hjælp fra den udenlandske centralmyndighed.

Godtgørelse af udgifter til at føre en forældremyndighedssag i Danmark vil ikke være omfattet af ordningen, idet det ikke findes hensigtsmæssigt at fravige de eksisterende muligheder for at søge fri proces efter retsplejelovens regler.

Såfremt der er rimelig udsigt til, at den efterladte forælder ved at føre retssag eller foretage andre handlinger af retlig karakter i udlandet vil blive tilkendt retten til barnet i udlandet eller få tilbageleveret barnet, vil retshjælpen også kunne omfatte advokatudgifter hertil. Det vil kunne dreje sig om bistand fra såvel en dansk advokat som fra en advokat fra det pågældende land. Sådanne udgifter vil kunne omfatte udarbejdelse af procesdokumenter, forberedelse af og deltagelse i retsmøder m.v.

Det bemærkes, at der vil kunne ydes retshjælp til advokatbistand i udlandet, selv om der ikke konkret anlægges retssag. Den pågældende advokat vil kunne rådgive om hensigtsmæssigheden af at anlægge sag, yde vejledning om lokale regler og praksis samt kontakte lokale myndigheder. Udgifter forbundet med opnåelse af uformel kontakt til de personer, som har bår-

net i deres varetægt, vil derimod ikke kunne dækkes af ordningen.

Hvis såvel dansk som udenlandsk advokatbistand er påkrævet, vil retshjælpen også omfatte nødvendige udgifter til korrespondancen m.v. imellem de to advokater.

Som udgangspunkt bør det ikke være muligt at få godtgjort udgifter til mere end én dansk advokat og én udenlandsk advokat.

Efter det foreslåede stk. 1, nr. 2, dækker retshjælpsordningen øvrige rimelige udgifter, der er nødvendige i forbindelse med handlingerne af retlig karakter. Som eksempler kan nævnes retsafgifter, oversættelse og legalisering af nødvendige dokumenter samt, hvis det er påkrævet i forbindelse med en eventuel retssag i udlandet, rejseudgifter for den efterladte forælder. Såfremt den efterladte forælder taber sagen og i den forbindelse bliver pålagt at betale modpartens omkostninger, kan denne udgift også dækkes af ordningen, jf. det foreslåede stk. 1, nr. 3. Ordningen omfatter derimod ikke afledte udgifter såsom tabt arbejdsfortjeneste.

Retshjælpen vil også omfatte udgifter, der er afholdt forud for meddelelsen af retshjælp, i det omfang udgifterne i øvrigt opfylder betingelserne.

Efter det foreslåede stk. 2 kan retshjælpen begrænses til bestemte udgiftsposter. Der kan endvidere fastsættes en beløbsgrænse for godtgørelsen fra statskassen, eventuelt fordelt på bestemte udgiftsposter.

Ved administrationen af den foreslåede ordning forudsættes det, at en meddelelse om ydelse af retshjælp som udgangspunkt kommer til at indeholde en beløbsmæssig begrænsning af den mulige retshjælp. Der kan endvidere foretages en nærmere beløbsmæssig begrænsning for visse udgiftsposter. Dette vil navnlig kunne komme på tale, hvis der ydes retshjælp til at føre en retssag med stor usikkerhed for de enkelte udgiftsposter. F.eks. vil en meddelelse om retshjælp med henblik på at føre en retssag i udlandet kunne indeholde en samlet beløbsmæssig begrænsning, hvoraf der kun vil kunne ydes en vis andel til udgifter til rejseudgifter og en vis andel til advokatsalær i forbindelse med den pågældende sag.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes til at bevilge retshjælp i flere omgange. Der vil således eksempelvis kunne bevilliges et beløb til at foretage visse indledende skridt. På baggrund af resultatet af disse skridt vil der kunne foretages en ny vurdering, der vil danne grundlag for bevilling af et yderligere beløb o.s.v. Denne fremgangsmåde vil bl.a. blive anvendt, hvis der er tale om at føre en retssag i et land, hvor det er vanskeligt at vurdere de samlede omkost-